

Beställare

V Ä R D   O C H   O M S O R G
F A R S T A   S T A D S D E L S F Ö R V A L T N I N G

TJÄNSTEUTLÅTANDE

SID 1 (3) 2005-01-25
DNR 493/2004

Handläggare: Iris Birath
Tfn: 08-508 18 153

Farsta stadsdelsnämnd

Yttrande om motion av Margareta Björk (m) om benchmarking inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

1. Nämnden beslutar att till kommunstyrelsen överlämna och åberopa förvaltningens förslag som svar på remissen.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Margareta Venizelos
Avdelningschef

Sammanfattning

Motionären föreslår att benchmarking införs för att jämföra kostnaderna inom äldreomsorgen. Förvaltningen anser att jämförelser är positiva om det finns ett relevant jämförelseunderlag. Enligt förvaltningens uppfattning finns det dock ingen anledning att i Stockholms stad införa nya omfattande system.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom beställaravdelningen för vård och omsorg. Ärendet har behandlats i det lokala pensionärsrådet 2005-02-07. Protokollsutdrag bifogas.

Bakgrund

Margareta Björk (m) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att Stockholms stad börjar med benchmarking av kostnaderna inom äldreomsorgen, både inom de egna enheterna och med de enskilda utförarna, i syfte att höja kvaliteten i omsorgen.

Vad är då benchmarking? Enkelt uttryckt är benchmarking en metod att lära av goda förebilder i syfte att uppnå egna förbättringar. Ordet kan härledas till en engelsk term som används av lantmätare - ett "benchmark" representerar en referenspunkt i terrängen som andra punkter relateras till. Det finns ingen passande svensk översättning. Idéutbyte, erfarenhetsöverföring och processjämförelser är några förslag som förekommer. Innebörden av begreppet benchmarking handlar om att på ett systematiskt sätt lära av andra.

Motionären hänvisar till Best Value-systemet i Storbritannien. Best Value ingår i den brittiska kommunallagstiftningen, the Local Government Act sedan 1999. Det är ett sätt att få fram bästa metoden att ge service till medborgarna.

Systemet kännetecknas av fyra delar:

- att kontinuerligt förbättra kvaliteten och effektiviteten i offentliga tjänster genom att jämföra och uppställa mål (Compare)
- att regelbundet undersöka vad allmänheten sätter högst värde på och om det finns mer kostnadseffektiva sätt att erbjuda service (Consultation)
- att inta en objektiv hållning mellan egna och externa företag och utförare (Competition)
- att noga följa och utvärdera systemen (Challenge).

Inte bara kommuner, utan även de lokala polis- och brandmyndigheterna, måste enligt lag ständigt höja både standard och effektivitet i sina tjänster samt anlita utomstående entreprenörer när så är lämpligt.

Best Value ersätter ett tvingande upphandlingsförfarande som ansågs lägga för stor vikt vid kostnadsreducering på bekostnad av kvalitet.

Kommunerna måste årligen ta fram en Best Value plan och deras framsteg mäts mot särskilda Best Value indikatorer under överinseende av Utvärderingskommissionen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att det är positivt att jämföra kostnader under förutsättning att det finns ett relevant jämförelseunderlag. Så är inte alltid fallet när kostnader för olika verksamheter redovisas. En sådan avvikelse kan vara lokalkostnaderna i dygnet-runt-omsorg, en annan de geografiska avstånden i hemtjänsten och en tredje olikheter vid fördelning av overheadkostnader. Det är därför av yttersta vikt att alla jämförelsetal rensas från opåverkbara olikheter, t.ex. nivån på lokalkostnader i olika delar av staden. Det kan vara dessa olikheter som kan förvirra läsaren vid försök att jämföra kostnader.

Under 2004 har förvaltningen deltagit i ett arbete inom staden med att ta fram nya nyckeltal, bl.a. för äldreomsorgen, för att underlätta jämförelsen av kostnader och effektivitet mellan olika stadsdelar.

Enligt förvaltningens uppfattning finns det ingen anledning att införa nya omfattande system i Stockholms stad.